

LIKTA

Eiropas Kopienas iniciatīvas *EQUAL*

projekts

***Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas
bezdarbniekiem***

Pētījums Datorapmācības centri reģionos

Rīga 2005

Saturs

Saturs.....	2
Ievads	4
Pētījuma metodoloģija	5
Respondentu atlase un raksturojums	7
Preiļu rajons	9
Vispārīga informācija.....	9
Mācību centri, to piedāvājums	10
Datorklašu tehniskais nodrošinājums	12
Citas apmācību iespējas	14
Krāslavas rajons	15
Vispārīga informācija.....	15
Mācību centri, to piedāvājums	15
Citas apmācību iespējas	16
Ludzas rajons	17
Vispārīga informācija.....	17
Mācību centri, to piedāvājums	18
Datorklašu tehniskais nodrošinājums	19
Citas apmācību iespējas	22
Valmieras rajons	23
Vispārīga informācija.....	23
Mācību centri, to piedāvājums	24
Datorklašu tehniskais nodrošinājums	25
Citas apmācību iespējas	26
Daugavpils rajons	27
Vispārīga informācija.....	27

Mācību centri, to piedāvājums	27
Datorklašu tehniskais nodrošinājums	29
Citas apmācību iespējas	30
Ventspils rajons.....	31
Vispārīga informācija.....	31
Mācību centri, to piedāvājums	31
Datorklašu tehniskais nodrošinājums	32
Citas apmācību iespējas	34
Secinājumi un priekšlikumi	35

Ievads

Projekta *Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem* vispārējais mērķis ir palīdzēt bezdarbniekiem pārvarēt digitālo atstumtību, tādējādi veicinot šīs sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupas iekļaušanos darba tirgū un visas sabiedrības dzīvē.

Lai sasniegtu projekta izvirzīto mērķi, sākotnēji tiks izstrādāta un aprobēta datorprasmju un interneta iespēju izmantošanas apguves programma, saskaņā ar kuru plānots apmācīt bezdarbniekus lietot datoru Latvijas pilsētās un laukos Krāslavas, Preiļu, Talsu, Valmieras un Ventspils rajonā.

Lai nodrošinātu datorapmācību, viens no nepieciešamajiem resursiem ir datorklases un sagatavoti kursu pasniedzēji, tādēļ šī pētījuma mērķis ir apzināt esošos datorapmācības centrus Krāslavas, Preiļu, Talsu, Valmieras un Ventspils rajonā, kā arī potenciālos pasniedzējus, kas strādā šajos mācību centros.

Pētījuma metodoloģija

Pētījuma priekšmets

Eiropas Kopienas iniciatīvas *EQUAL* projekta *Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem* efektīvai īstenošanai nepieciešamā informācija par datorklasēm un pasniedzējiem Krāslavas, Preiļu, Talsu, Valmieras un Ventspils rajonā.

Pētījuma objekts

Datorapmācības centri projektā iesaistītajos reģionos.

Pētījuma datu iegūšanas forma

Anketēšana, intervijas saskaņā ar iepriekš izstrādātu jautājumu formu.

Aptaujas veikšanas veids

Respondents	Aptaujas veikšanas veids	Atbildīgais
Mācību centri	Aptaujas anketas, kas tiek: • izsūtītas elektroniski, • piegādātas fiziski; • izmantotas telefonintervijās, intervijās klātienē.	Pašvaldības, to ieceltie pārstāvji

Rezultātu savākšana

Aptaujas beigās visas anketas un pārējā pieprasītā informācija tiek nosūtīta un/vai piegādāta noteiktā punktā.

Rezultātu apkopošana, analīze

Pēc datu iegūšanas rezultāti tiek apkopti un analizēti.

Galvenie pētījuma posmi

- Nepieciešamās informācijas noskaidrošana
- Anketu izstrāde
- Aptaujas veikšana
- Anketu un pārējās pieprasītās informācijas savākšana vienā punktā
- Aptaujas rezultātu apkopošana un analīze

Respondentu atlase un raksturojums

Respondenti

Mācību centri, kuri nodarbojas ar pieaugušo datorapmācību Valmieras, Preiļu, Krāslavas un Ventspils rajonā. Papildus tika saņemti dati par Ludzas un Daugavpils rajonu.

Noteiktais respondentu skaits

Tika apzināti pēc iespējas visi datorapmācības centri. Jāturpina darbs pie datorklašu apzināšanas.

Respondentu kontaktinformācija

Mācību centrs	Rajons	Kontaktpersona	Kontaktinformācija	Adrese
Projekts <i>Pieaugušo izglītības centrs</i>	Preiļu	Elita Jermolajeva	Tāl. 9444989 E-pasts: elje@navigator.lv	Brīvības iela 7, Preiļi, LV-5301
Preiļu rajona IZGLĪTĪBAS PĀRVALDES reģionālais datorcentrs	Preiļu	Valdis Lociks	Tāl. 6124687, 532679 E-pasts: preiliizglp@axel.lv	Raiņa bulv.19–19, Preiļi
Preiļu novada IT centrs	Preiļu	Juris Erts	Tāl. 9419475 E-pasts: juris@pvg.edu.lv	Kooperatīva iela 6, Preiļi, LV-5301
Preiļu rajona Preiļu Valsts ģimnāzijas LIIS reģionālais datorcentrs	Preiļu	Juris Erts	Tāl. 9419475 E-pasts: juris@pvg.edu.lv	Kooperatīva iela 6, Preiļi, LV-5301
Līvānu fonda <i>Baltā māja</i> izglītības centrs	Preiļu	Indra Artemjeva	Tāl. 5381707 E-pasts: baltamaja@baltamaja.lv; indraart@inbox.lv	Stacijas iela 2, Līvāni, LV-5316
DRP TICK Reģionālais informācijas un kultūras darbinieku mācību centrs	Daugavpils	Inguna Teilāne	Tāl. 5435512, 5431949 E-pasts: mic@drp.lv	Dobeles iela 30, 3.stāvs, Daugavpils, LV -5404

Špoģu vidusskola	Daugavpils	Jānis Belkovskis	Tālr. 5426882 E-pasts: spogy@dau.lv	Šosejas iela 3, Spoģi, Višķu pagasts, Daugavpils rajons, LV-5481
SIA <i>Promis</i> mācību centrs	Krāslavas	Jānis Makņa	Tālr. 5681120 e-pasts: promis@apllo.lv	Vienības iela 4, Krāslava, LV-5601
Krāslavas Reģionālais Datoru Centrs	Krāslavas	Gunārs Japiņš	Tālr. 3627245 E-pasts: admin@megabits.lv	Raiņa iela 25, Krāslava, LV-5601
Megabits	Ventspils		Tālr. 5622099 E-pasts: krdc@apollo.lv	Kārļa iela 2, Ventspils, LV-3601
Eddi	Ventspils		Tālr. 3629184 E-pasts: ventspils@eddi.lv	Lielais pr.48, Ventspils, LV-3601
ITL Internets	Ventspils		Tālr. 3663122	Talsu iela 1, Ventspils, LV-3602
Ludzas rajona datorcentrs, Kārsavas vidusskola	Ludzas	Jānis Barkans	Tālr. 9458204 E-pasts: janis@karsava.vsk.lv	Kārsavas vidusskolas, Kārsava
<i>Austrumvidzeme</i>	Ludzas			Rūpniecības iela 4, Ludza
Bērnu un jauniešu centrs	Ludzas	Eleonora Obrumāne	Tālr. 5722190	Latgales iela 129, Ludza
Vidzemes Profesionālās izglītības centrs	Valmieras	Māris Lesiņš	Tālr. 4207560 E-pasts: gtz.bbzb@delfi.lv	Purva iela 12; Valmiera, LV-4201

Preiļu rajons

Vispārīga informācija

Preiļu rajonu veido trīs novadi – Līvānu, Vārkavas, Preiļu – un 13 pagasti: Aglonas, Galēnu, Jersikas, Pelēču, Riebiņu, Rudzātu, Rušonas, Saunas, Silajāņu, Sīļukalna, Stabulnieku, Sutru, Vārkavas. Preiļu rajonā ir divas pilsētas – Preiļi (rajona centrs) un Līvāni.

Rajonā ir 42 377 iedzīvotāji.

Līdz 2005. gada 1. maijam Preiļu rajonā bija 3219 bezdarbnieku.

Mācību centri, to piedāvājums

Preiļu rajonā tika aptaujāti pieci pieaugušo mācību centri (sk. 1. tabulu), kuros var apgūt pamatprasmes darbā ar datoru un internetu. Četri no šiem centriem atrodas Preiļos un viens Līvānos. Preiļu rajona Izglītības pārvaldes reģionālajam datorcentram mācību klases ir Preiļos, kā arī Līvānos un Aglonā.

Mācību centrs	Pilsēta	Datorklašu skaits	Datorizētas mācību vietas
Projekts <i>Pieaugušo izglītības centrs</i>	Preiļi	1	12
Preiļu rajona Izglītības pārvaldes reģionālais datorcentrs	Preiļi, Aglona, Līvāni	3	37
Preiļu novada IT centrs	Preiļi	2	35
Preiļu rajona Preiļu Valsts ģimnāzijas LIIS reģionālais datorcentrs	Preiļi	2	28
Līvānu fonda <i>Baltā māja</i> izglītības centrs	Līvāni	1	6
Kopā		9	118

1. tabula. Mācību centri Preiļu rajonā.

Kā redzams 1. tabulā, kopumā apmācības var veikt deviņās datorklasēs. Vidēji klasē ir 13 datoru. Lielākajā datorklasē ir 20 (Preiļi, Preiļu novada IT centrs), mazākajā – sešas datorizētas mācību vietas (Līvāni, Līvānu fonda *Baltā māja* izglītības centrs). Kopā visos mācību centros ir 118 datorizētu mācību vietu.

Četros mācību centros iespējams apmācīt lietot datoru gan darba laikā, gan ārpus tā, savukārt vienā mācību centrā apmācība iespējama tikai ārpus darba laika.

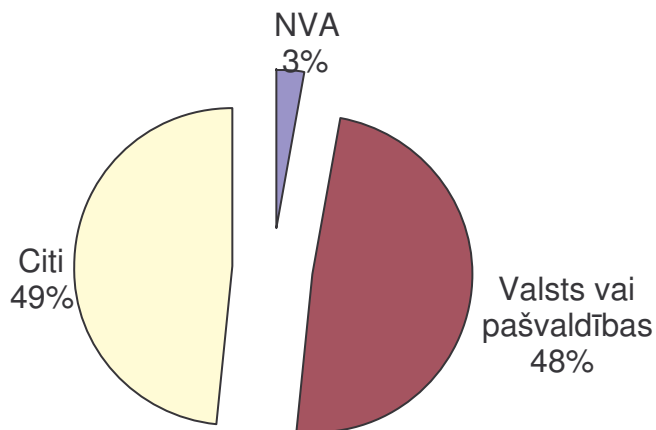
Pašlaik šajos mācību centros tiek piedāvāti dažādi datorapmācības kursi dažādiem zināšanu un prasmju līmeņiem (sk. 2. tabulu).

Kurss	Kursa ilgums (stundas)	Cik centros var apgūt
ECDL pamatkurss	96	2
ECDL padziļinātais kurss	96	2
Datorapmācības kurss pēc LIIS programmas	72 un 128	3
Specializēti kursi dažādu programmu lietošanā	16 – 36	1
Datorkursi pamatskolu informātikas skolotājiem (pēc LIIS programmas)	36	1
Datorapmācība iesācējiem	30 – 36	3
Datorapmācība lietotājiem	24 – 36	3
Darbs internetā	10	2

2. tabula. Piedāvātie datorapmācības kursi Preiļu rajonā.

2004. gadā visos mācību centros datorkursus kopumā apmeklēja 319 cilvēku (sk. 1. attēlu), no tiem:

- 10 bezdarbnieku (NVA finansēti),
- 154 valsts vai pašvaldību finansēti kursu dalībnieki,
- 155 citi.

1. attēls. Datorprasmes apguvušo cilvēku sadalījums pēc finansējuma avota Preiļu rajonā, 2004. gads.

Visos mācību centros datorkursus kopumā vada 17 profesionāli pasniedzēji, kam visiem ir augstākā izglītība, un 15 no viņiem ir ieguvuši ECDL sertifikātu.

Datorklašu tehniskais nodrošinājums

Lai novērtētu, kādas ir potenciālās datorapmācības iespējas Preiļu rajonā, svarīgi apzināt arī esošo mācību centru tehnisko nodrošinājumu. To nepieciešams noskaidrot, lai zinātu, kādu programmatūru ir iespējams mācīt un kādi mācību materiāli attiecīgi būtu jāsagatavo.

Viens no noteicošajiem rādītājiem, kādu programmatūru iespējams izmantot, ir datora procesora ātrdarbība.

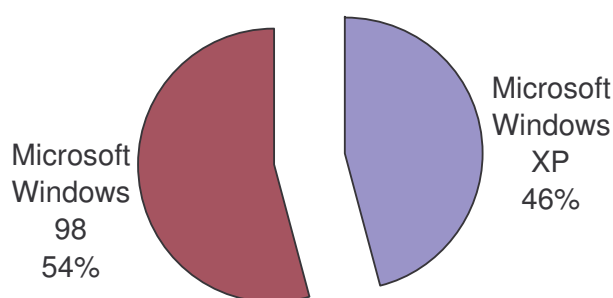
Procesors	Datoru skaits
Celeron 366	24
Celeron 500 vai 533	39
Celeron 766	36
Celeron 1400	13
Pentium IV, 2.4 GHz	6

3. tabula. Preiļu rajona mācību centru datorklasēs esošo datoru procesori.

Kā redzams 3. tabulā, aptaujāto mācību centru klasēs datoru veikspēja (procesori) ir atšķirīga: ir datorklase, kurā ir datori ar Pentium IV 2,4 GHz procesoru, kas ļauj

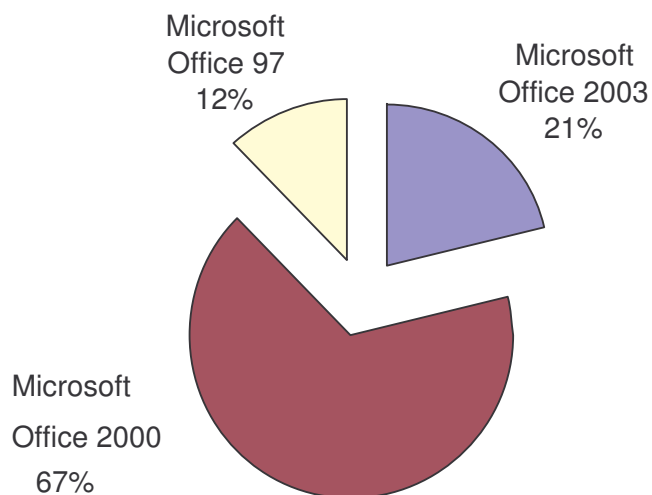
darbināt jaunākās operētājsistēmas un lietojumprogrammatūras versijas, bet lielākajā daļā datorklašu procesoru ātrdarbība to nepieļauj.

Visās datorklasēs tiek izmantota operētājsistēma Microsoft Windows. Lielākajā daļā klašu lieto Microsoft Windows 98 (54%), bet pārējās – Microsoft Windows XP versiju (sk. 2. attēlu).

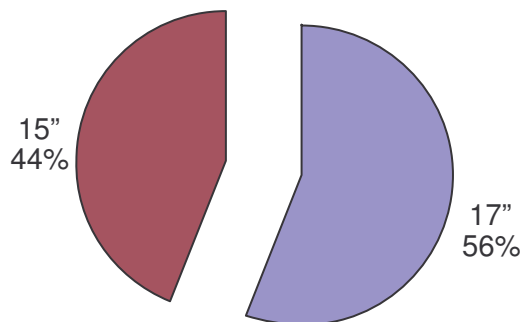

2. attēls. Izmantotās operētājsistēmas versijas mācību klasēs Preiļu rajonā.

Kā lietojumprogrammatūra visās datorklasēs tiek izmantota Microsoft Office. Kopumā datorklasēs ir sastopamas trīs Microsoft Office versijas – Microsoft Office 97, Microsoft Office 2000 un Microsoft Office 2003. Visplašāk tiek lietota Microsoft Office 2000 – 67% (sk. 3. attēlu).

3. attēls. Izmantotā lietojumprogrammatūra mācību klasēs Preiļu rajonā.

4. attēls. Monitoru izmēri (collās) mācību centru datorklasēs Preiļu rajonā.

4. attēlā parādīts, kādi monitori tiek izmantoti apmācībās aptaujātajos mācību centros. Lielākajā daļā mācību klašu tiek lietoti 17 collu monitori, bet pārējos – 15 collu monitori.

Apzinot pārējo tehnisko nodrošinājumu aptaujātajos mācību centros, tika noskaidrots, ka multimediju projektors ir trijos no pieciem mācību centriem. Visās datorklasēs mācību centros datoriem ir pastāvīgais interneta pieslēgums.

Aptaujāto mācību centru datorklases iespējams arī iznomāt. Datorklašu īres maksa svārstās no Ls 25 dienā līdz Ls 47,20 dienā, vidējā īres cena dienā ir Ls 33,86. Tādējādi vienas darba vietas izmaksas svārstās no Ls 2,08 līdz Ls 3,63 dienā. Vidēji vienas darba vietas izmaksas dienā ir Ls 2. Visas cenas norādītas latos bez pievienotās vērtības nodokļa (18%).

Citas apmācību iespējas

Preiļu rajonā bez aptaujātajiem ir arī citi mācību centri, kuros sadarbībā ar NVA notiek bezdarbnieku apmācība. Tie ir:

- MC Austrumvidzeme, Preiļi;
- MC Austrumvidzeme, Līvāni;
- SIA Latvijas neatkarīgās materiālu un iekārtu sertifikācijas centrs, Līvāni;
- SIA Latvijas Neatkarīgā inspekcija, Līvāni.

Krāslavas rajons

Vispārīga informācija

Krāslavas rajona teritorijā ietilpst divas pilsētas – Krāslava (12 334 iedz.) un Dagda (3 325 iedz.) – un 24 pagasti: Andrupenes, Andzeļu, Asūnes, Aulejas, Bērziņu, Dagdas, Ezernieku, Grāveru, Indras, Izvaltas, Kalniešu, Kaplavas, Kastuļinas, Krāslavas, Kombuļu, Konstantinovas, Ķepovas, Piedrujas, Robežnieku, Skaistas, Svriņu, Šķaunes, Šķeltovas, Ūdrīšu.

Rajonā ir 36 816 iedzīvotāju.

2005. gada 1. maijā Krāslavas rajonā bija reģistrēti 3 362 bezdarbnieki.

Mācību centri, to piedāvājums

Krāslavas rajonā tika aptaujāti divi pieaugušo mācību centri (sk. 4. tabulu), kuros var apgūt pamatprasmes darbā ar datoru un internetu. Abi šie centri atrodas rajona centrā Krāslavā.

Mācību centrs	Pilsēta	Datorklašu skaits	Datorizētas mācību vietas
SIA <i>Promis</i> mācību centrs	Krāslava	1	12
Krāslavas Reģionālais Datoru Centrs	Krāslava	1	12
Kopā		2	24

4. tabula. Mācību centri Krāslavas rajonā.

Krāslavā potenciāli būtu iespējams organizēt apmācības divās datorklasēs, kur katrā no tām ir 12 darba vietu.

Par abiem mācību centriem tika iesniegta ļoti fragmentāra informācija, tādēļ nav iespējams sniegt vispārīgu analīzi par tiem.

Vienā no centriem apmācības var notikt gan darba laikā, gan ārpus tā, un šajā centrā ir pieejams pastāvīgs interneta pieslēgums. Par otru centru šādas informācijas nav.

Ir apzināts, ka Krāslavā ir vismaz divi profesionāli pasniedzēji, kam ir augstākā izglītība un kas pašlaik māca IT pamatprasmi pēc 40 stundu programmas.

Informācija par pieejamo datortehniku netika sniegta. Vienīgi ir zināms, ka vienā no centriem tiek lietota operētājsistēma Microsoft Windows 2000 un lietojumprogrammatūra Microsoft Office 2000.

Citas apmācību iespējas

Krāslavas rajonā bez aptaujātajiem ir arī citi mācību centri, kuros sadarbībā ar NVA tiek apmācīti bezdarbnieki, tie ir:

- SIA *Latvijas Neatkarīgā inspekcija*, Krāslava;
- MC *LatInSoft*, Krāslava.

Ludzas rajons

Vispārīga informācija

Administratīvi Ludzas rajons sastāv no diviem novadiem, divām pilsētām – Ludzas (rajona centrs) un Kārsavas – un 19 pagastiem.

Ludzas rajonā ir 35 125 iedzīvotāji.

Ludzā ir 11 000 iedzīvotāju.

2005. gada 31. janvārī Ludzā bija reģistrēts 3 741 bezdarbnieks.

Mācību centri, to piedāvājums

Ludzas rajonā tika aptaujāti trīs pieaugušo mācību centri (sk. 5. tabulu), kur var apgūt pamatprasmes darbā ar datoru un internetu. No šiem centriem divi atrodas Ludzā un viens Kārsavā.

Mācību centrs	Pilsēta	Datorklašu, skaits	Datorizētas mācību vietas
Ludzas rajona Datorcentrs	Kārsava, Kārsavas vidusskola	3	38
<i>Austrumvidzeme</i>	Ludza	1	12
Bērnu un jauniešu centrs	Ludza	1	12
Kopā		5	62

5. tabula. Mācību centri Ludzas rajonā

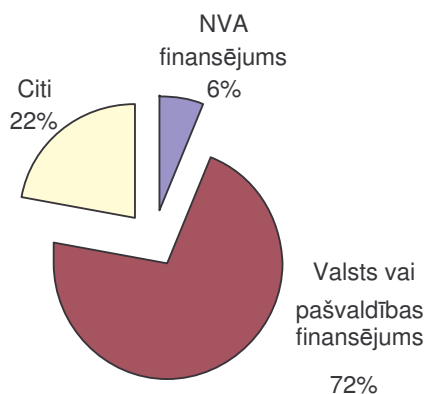
Divos mācību centros apmācīt datorprasmē iespējams ārpus darba laika, vienā mācību centrā – tikai darba laikā.

Kā redzams 5. tabulā, apmācības kopumā var veikt piecās datorklasēs. Vidēji klasē ir 12 datoru. Lielākajā datorklasē ir 15, mazākajā 10 mācību vietu (abas atrodas Ludzas rajona Datorcentrā Kārsavā). Kopumā visos mācību centros ir 62 datorizētas mācību vietas.

Pašlaik šajos mācību centros tiek piedāvāti datorapmācības kursi pamatprasmju apgūšanā datorzinībās.

2004. gadā visos mācību centros datorkursus bija apmeklējuši kopumā 95 cilvēki (sk. 5. attēlu), no tiem:

- NVA finansēti 6 bezdarbnieki,
- 68 valsts vai pašvaldību finansēti kursu dalībnieki,
- 21 cits.

5. attēls. Datorprasmi apguvušo cilvēku sadalījums pēc finansējuma avota Ludzas rajonā, 2004. gads.

Visos mācību centros datorkursus kopumā vada seši profesionāli pasniedzēji, kam ir augstākā izglītība, kā arī ECDL sertifikāts.

Datorklašu tehniskais nodrošinājums

Lai novērtētu, kādas ir potenciālās apmācību iespējas Ludzas rajonā, svarīgi apzināt arī esošo mācību centru tehnisko nodrošinājumu. To nepieciešams noskaidrot, lai zinātu, kādu programmatūru ir iespējams mācīt un kādi mācību materiāli būtu jāsagatavo.

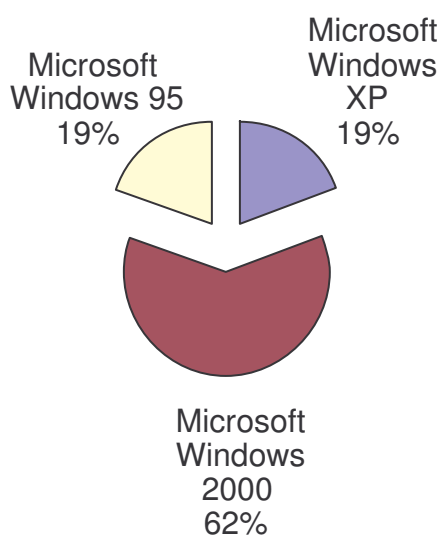
Viens no noteicošajiem rādītājiem, kādu programmatūru ir iespējams izmantot, ir datora procesora ātrdarbība.

Procesors	Datoru skaits
Celeron 1800	38
p75-p133	24

6. tabula. Ludzas rajona mācību centru datorklasēs esošo datoru procesori.

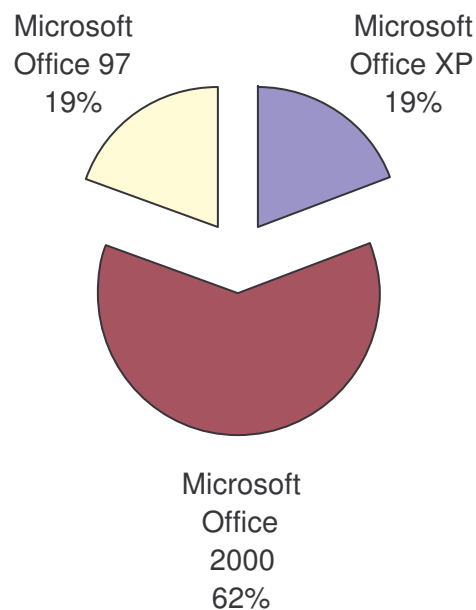
Kā redzams 6. tabulā, aptaujāto mācību centru klasēs datoru veiktspēja (procesori) ir atšķirīga – ir datorklases, kur datori ir ar Celeron 1800 procesoru, ļaujot darbināt jaunākās operētājsistēmas un lietojumprogrammatūras versijas, bet p75-p133 procesoru ātrdarbība to nepieļauj.

Visās datorklasēs tiek izmantota operētājsistēma Microsoft Windows. Lielākajā daļā klašu tiek lietota Microsoft Windows 2000 (62%), bet pārējās – Microsoft Windows XP un pat Microsoft Windows 95 (sk. 6. attēlu).

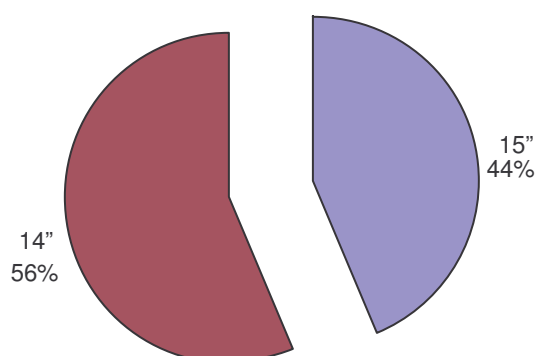

6. attēls. Ludzas rajona mācību centru datorklasēs izmantotā operētājsistēma.

Visās datorklasēs tiek izmantota programmatūra Microsoft Office. Kopumā datorklasēs ir sastopamas trīs Microsoft Office versijas – Microsoft Office 97, Microsoft Office 2000 un Microsoft Office XP. Visplašāk tiek lietota Microsoft Office 2000 – 62% (sk. 7. attēlu).

7.attēls. Ludzas rajona mācību klasēs izmantotā programmatūra .

8. attēls. Monitoru izmēri (collas) mācību centru datorklasēs Ludzas rajonā.

8. attēlā parādīts, kādi monitori tiek izmantoti aptaujātajos mācību centros. Lielākajā daļā mācību klašu tiek lietoti 14 collu monitori, bet pārējos – 15 collu monitori.

Aplūkojot pārējo tehnisko nodrošinājumu aptaujātajos mācību centros, jāteic, ka multimediju projektors ir vienā no trim mācību centriem. Visās datorklasēs mācību centros, izņemot vienu (*Austrumvidzeme*, Ludza), datoriem ir pastāvīgais interneta pieslēgums. Pieslēguma veids, ātrums: Ultra DSL, 2 Mb/s, 512 Kb/s.

Aptaujāto mācību centru datorklases ir iespējams arī iznomāt. Datorklašu īres maksa ir, sākot no Ls 0,40 stundā par darba vietu. Citos mācību centros izmaksas atkarīgas no vienošanās. Visas cenas norādītas latos bez pievienotās vērtības nodokļa (18%).

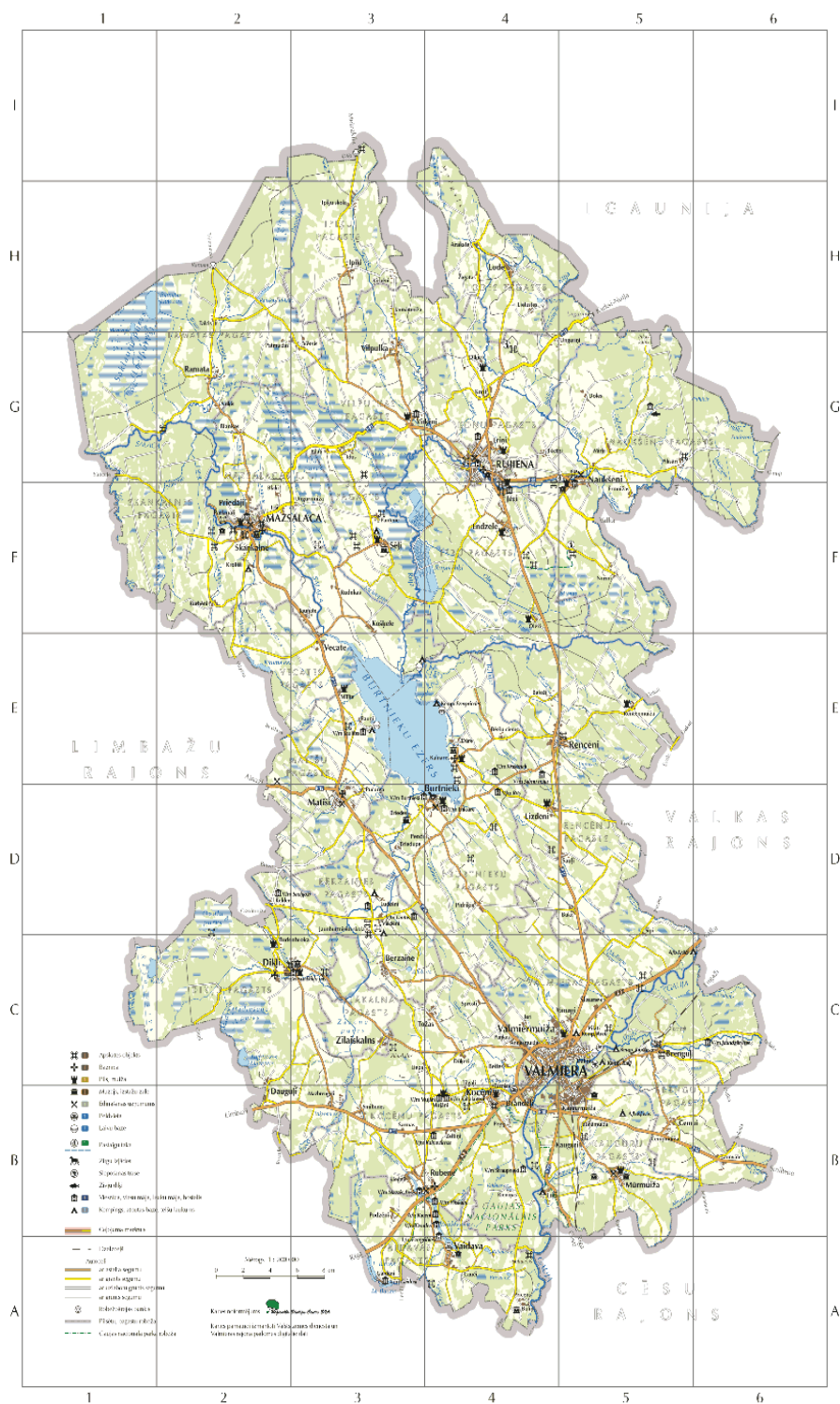
Citas apmācību iespējas

Ludzas rajonā bez aptaujātajiem ir arī citi mācību centri, kur sadarbībā ar NVA tiek apmācīti bezdarbnieki, piemēram:

- MC *Austrumvidzeme*, Ludza.

.

Vispārīga informācija

Valmieras rajonā ir trīs pilsētas – Mazsalaca, Rūjiena, Valmiera.

Rajonā ir 60 111 iedzīvotāju.

2005. gada 31. janvārī Valmieras rajonā bija 1977 bezdarbnieki.

Mācību centrs, tā piedāvājums

Valmieras rajonā tika aptaujāts Vidzemes profesionālās izglītības centrs (sk. 7. tabulu), kur var apgūt pamatprasmes darbā ar datoru un internetu.

Mācību centrs	Pilsēta	Datorklašu skaits	Datorizētas mācību vietas
Vidzemes profesionālās izglītības centrs	Valmiera	3	30
Kopā		3	30

7. tabula. Mācību centrs Valmieras rajonā.

Kā redzams 7. tabulā, mācību centrā apmācības var notikt 3 datorklasēs. Vidēji klasē ir 10 datoru. Mācību centrā ir 30 datorizētu mācību vietu.

Mācību centrā apmācīt datorprasmē iespējams darba laikā un ārpus tā. Pašlaik mācību centrā tiek piedāvāti dažādi datorapmācības kursi cilvēkiem ar dažādiem zināšanu un prasmju līmeņiem (sk. 8. tabulu).

Kurss	Kursa ilgums (stundas)	Cik centros var apgūt
ECDL (7 līmeņi)	210	1

8. tabula. Piedāvātie datorapmācības kursi Valmieras rajonā.

2004. gadā Vidzemes profesionālajā izglītības centrā datorkursus kopumā bija apmeklējuši 56 cilvēki. Informācija par mācību centrā datorprasmi apguvušo cilvēku sadalījumu pēc finansējuma avota nav sniegta.

Mācību centrā datorkursus kopumā vada četri profesionāli pasniedzēji, kam visiem ir augstākā izglītība un ECDL sertifikāts.

Datorklašu tehniskais nodrošinājums

Lai novērtētu, kādas ir potenciālās apmācību iespējas Valmieras rajonā, svarīgi apzināt arī esošā mācību centra tehnisko nodrošinājumu. Tas ir nepieciešams, lai apzinātu, kādu programmatūru ir iespējams mācīt un kādi mācību materiāli būtu jāsagatavo.

Tehniskais nodrošinājums	Apraksts
Izmantotā operētājsistēma	Microsoft Windows 2000
Programmatūra	Microsoft Office 2000
Procesori	Intel Pentium III
Monitori (collas)	15"

9. tabula. Mācību centra mācību klašu tehniskā nodrošinājuma apraksts Vidzemes profesionālajā izglītības centrā.

Kā redzams 9. tabulā, aptaujātā Vidzemes profesionālās izglītības centra klasēs izmanto vienīgi operētājsistēmu Microsoft Windows 2000, kā arī visās datorizētajās mācību vietās tikai programmatūru Microsoft Office 2000. Lietojumprogrammas un operētājsistēma atbilst datorizēto vietu procesoriem – Intel Pentium III. Ar šādiem procesoriem, esot 256 RAM, iespējams darbināt arī Microsoft Office 2003. Mācību centra klasēs visās datorizētajās vietās ir 15 collu monitori.

Visas mācību centra datorklases ir aprīkotas ar multimediju projektoriem, kā arī ar interneta pastāvīgo pieslēgumu 2 Mb/s.

Vidzemes profesionālā izglītības centra datorklases iespējams arī iznomāt. Datorklašu īres maksas ir Ls 140,00 dienā. Tādējādi vienas darba vietas izmaksas svārstās no Ls 11,66 līdz Ls 23,33 dienā. Vidēji vienas darba vietas izmaksas dienā ir Ls 14. Visas cenas norādītas latos bez pievienotās vērtības nodokļa (18%).

Citas apmācību iespējas

Valmieras rajonā bez aptaujātā Vidzemes profesionālā izglītības centra ir arī citi mācību centri, kur sadarbībā ar NVA tiek apmācīti bezdarbnieki, piemēram:

- MC *Austrumvidzeme*, Valmiera.

Daugavpils rajons

Vispārīga informācija

Daugavpils rajonā ir 24 pagasti un trīs pilsētas – Daugavpils (rajona centrs), Ilūkste un Subate.

Rajonā ir 162 213 iedzīvotāju.

2005. gada 31. janvārī Daugavpilī bija 5 235, bet rajonā – 7 871 bezdarbnieks.

Mācību centri, to piedāvājums

Daugavpils rajonā tika aptaujāti divi pieaugušo mācību centri (sk. 10. tabulu), kur var apgūt pamatprasmes darbā ar datoru un internetu. Viens no šiem centriem atrodas Daugavpilī, otrs – Špoģos (Špoģu vidusskola).

Mācību centrs	Pilsēta	Datorklašu skaits	Datorizētas mācību vietas
DRP TIKC Reģionālais informācijas un kultūras darbinieku mācību centrs	Daugavpils	1	6
Špoģu vidusskola	Špoģi	1	16
Kopā		2	22

10. tabula. Mācību centri Daugavpils rajonā.

Kā redzams 10. tabulā, mācību centros apmācības var notikt divās datorklasēs.

Vidēji klasē ir 11 datoru. Lielākajā datorklasē ir 16 (Špoģi, Špoģu vidusskola), mazākajā – sešas mācību vietas (Daugavpils, DRP TIKC reģionālais informācijas un kultūras darbinieku mācību centrs). Kopā abos mācību centros ir 22 datorizētas mācību vietas.

DRP TIKC reģionālajā informācijas un kultūras darbinieku mācību centrā apmācības iespējamās darba laikā un ārpus tā, Špoģu vidusskolā līdz šim tāda prakse (klases īre) nav bijusi.

Pašlaik tikai DRP TIKC reģionālajā informācijas un kultūras darbinieku mācību centrā tiek piedāvāti dažādi datorapmācības kursi cilvēkiem ar dažādiem zināšanu un prasmju līmeņiem (sk. 11. tabulu).

Kurss	Kursa ilgums (stundas)
Lietišķā informātika iesācējiem	40
Lietišķā informātika cilvēkiem ar vidēju zināšanu un prasmju līmeni	40
Lietišķā informātika cilvēkiem ar augstu zināšanu un prasmju līmeni	40

11. tabula. Piedāvātie mācību kursi DRP TIKC reģionālajā informācijas un kultūras darbinieku mācību centrā.

2004. gadā DRP TIKC reģionālajā informācijas un kultūras darbinieku mācību centrā datorkursus kopumā apmeklēja 31 cilvēks. Viņu mācības finansējusi valsts vai pašvaldības. Par otru centru informācija par apmācībām ārpus skolas nav sniegta.

DRP TIKC reģionālajā informācijas un kultūras darbinieku mācību centrā datorkursus vada divi profesionāli pasniedzēji ar augstāko izglītību.

Datorklašu tehniskais nodrošinājums

Lai novērtētu, kādas ir potenciālās apmācību iespējas Daugavpils rajonā, ir svarīgi apzināt arī esošo mācību centru tehnisko nodrošinājumu. Tas ir nepieciešams, lai apzinātu, kādu programmatūru ir iespējams mācīt un kādi mācību materiāli tādēļ būtu jāsagatavo.

Viens no noteicošajiem rādītājiem, kādu programmatūru iespējams izmantot, ir datora procesora ātrdarbība. Abās mācību klasēs datorizētajās darba vietās ir datori ar Intel Pentium III procesoriem, kas ļauj darbināt vismaz operētājsistēmu Microsoft Windows XP (pašlaik abos mācību centros tiek lietota šī versija) un jaunāko programmatūras versiju – Microsoft Office 2003 (pašlaik izmantotās programmatūras versijas sk. 12. tabulā).

Mācību centrs	Lietojumprogrammatūra
DRP TIKC reģionālais informācijas un kultūras darbinieku mācību centrs	MO Academic OPEN no Level
Špoģu vidusskola	Microsoft Office 2000

12. tabula. Lietojumprogrammatūra, kas tiek darbināta mācību centros Daugavpils rajonā.

Mācību centru klasēs visas datorizētās vietas ir nodrošinātas ar 15 collu monitoriem.

Multimediju projektors ir tikai DRP TIKC reģionālajā informācijas un kultūras darbinieku mācību centrā. Abos mācību centros datorklasēs ir ierīkots interneta pieslēgums, izmantojot radiosavienojumu (*Radiolinks*) apmēram 11 Mb/s.

Aptaujāto mācību centru datorklases ir iespējams arī iznomāt. Špoļu vidusskola līdz šim ar šādu praksi nav saskārusies, bet DRP TIKC reģionālā informācijas un kultūras darbinieku mācību centra datorklases īres maksas ir Ls 15 stundā. Vidēji vienas darba vietas izmaksas stundā ir Ls 1,25. Visas cenas norādītas latos bez pievienotās vērtības nodokļa (18%).

Citas apmācību iespējas

Daugavpils rajonā bez aptaujātajiem ir arī citi mācību centri, kur sadarbībā ar NVA tiek apmācīti bezdarbnieki, piemēram:

- MC LatInSoft, Daugavpils;
- SIA *BUTS*, Daugavpils;
- SIA *Latvijas Neatkarīgā inspekcija*, Daugavpils.

Mācību centrs	Pilsēta	Datorklašu skaits	Datorizētas mācību vietas
ITL Internets	Ventspils	1	2
Megabits	Ventspils	1	18
Eddi	Ventspils	1	3
Kopā		3	23

13. tabula. Mācību centri Ventspils rajonā.

Kā redzams 13. tabulā, apmācības var notikt trīs datorklasēs. Vidēji klasē ir septiņi datori. Lielākajā datorklasē ir 18 (Ventspils, *Megabits*), mazākajā – divas mācību vietas (Ventspils, *ITL Internets*). Kopumā visos mācību centros ir 23 datorizētas mācību vietas.

Par centru apmācību laikiem un datorklašu nomas iespējām informācija nav sniegta, kā arī par centru mācību kursu piedāvājumu un aprakstu informācijas nav.

Nav sniegti arī dati par cilvēku skaitu, finansējuma avotu un pasniedzēju kvalifikāciju šajos centros.

Datorklašu tehniskais nodrošinājums

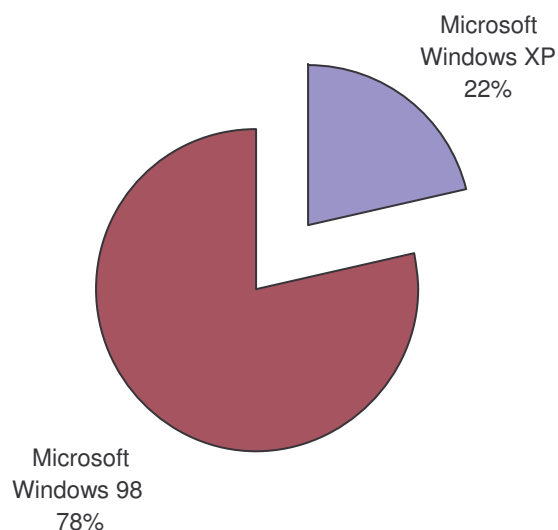
Lai novērtētu, kādas ir potenciālās apmācību iespējas Ventspils rajonā, svarīgi apzināt arī esošo mācību centru tehnisko nodrošinājumu. Tas ir nepieciešams, lai apzinātu, kādu programmatūru ir iespējams mācīt un kādi mācību materiāli tādēļ būtu jāsagatavo.

Viens no noteicošajiem rādītājiem, kādu programmatūru iespējams izmantot, ir datora procesora ātrdarbība.

Procesors	Datoru skaits
Celeron (RAM 256)	3
Pentium IV	18
2,4 GHz	2

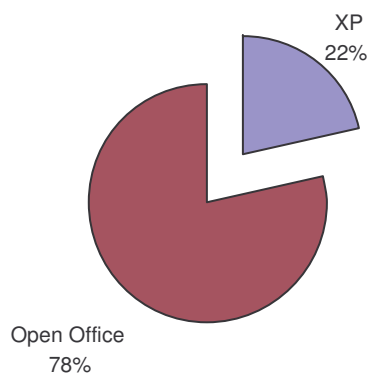
14. tabula. Ventspils rajona mācību centru klasēs esošo datoru procesori.

Kā redzams 14. tabulā, aptaujāto mācību centru klasēs datoru veikspēja (procesori) ir līdzīga, ļaujot darbināt jaunākās operētājsistēmas un lietojumprogrammatūras versijas. Visās datorklasēs tiek izmantota operētājsistēma Microsoft Windows. Lielākajā daļā klašu tā ir Microsoft Windows 98 versija (78% datoru), bet pārējās – Microsoft Windows XP (sk. 9. attēlu).

9. attēls. Ventspils rajona mācību centru klasēs izmantotās operētājsistēmas.

Divos mācību centros datorklasēs tiek izmantota lietojumprogrammatūra Microsoft Office, vienā – Open Office. Iegūtā informācija liecina, ka visplašāk tiek lietota Open Office – 78% (sk. 10. attēlu).

10. attēls. Ventspils rajona mācību centru klasēs izmantotā programmatūra.

Mācību centru klasēs Ventspils rajonā visās datorizētajās vietās ir 17 collu monitori.

Aplūkojot pārējo tehnisko nodrošinājumu aptaujātajos mācību centros, jāteic, ka multimediju projektora nav nevienā no mācību centriem. Visās datorklasēs mācību centros ir ierīkots pastāvīgais interneta pieslēgums. Pieslēguma veids, ātrums: Ultra DSL, 1Mb/s.

Citas apmācību iespējas

Ventspils rajonā bez aptaujātajiem ir arī citi mācību centri, kur sadarbībā ar NVA tiek apmācīti bezdarbnieki, piemēram:

- SIA *Latvijas Neatkarīgā inspekcija*, Ventspils.

Secinājumi un priekšlikumi

Projekta ietvaros tika aptaujāti 18 mācību centri partneru reģionos (Preiļu, Valmieras, Ventspils, Krāslavas). Papildus iegūti dati arī no Daugavpils un Ludzas rajona, kas iepriekš nebija noteikti kā partneru reģioni.

Lai nodrošinātu mūsdienām atbilstošu datoru lietošanas prasmju apgūšanu, ir nepieciešama atbilstoša mācību vide, tehniskais nodrošinājums un kvalificēti pasniedzēji. Pētījuma gaitā apkopota informācija par mācību centru:

- piedāvātajām mācību programmām;
- tehniskā nodrošinājuma atbilstību mūsdienu tehnoloģijām;
- personāla resursu kapacitāti un kvalifikāciju.

Mācību centri

Partneru reģionos tika apkopota informācija par 24 datorklasēm. Visnepilnīgākā informācija saņemta no Valmieras rajona – atbildējis ir tikai viens mācību centrs. Vispilnīgāko informāciju sniedzis Preiļu rajons – aptaujāti pieci mācību centri.

Pašlaik apzināto datorklašu skaits, salīdzinot ar rajona iedzīvotāju skaitu, ir nepietiekams. Tiek turpināts darbs pie datorklašu apzināšanas, jo ne visas potenciālās mācību vietas ir sniegušas atbildes. Jāņem vērā arī fakts, ka šajā pētījumā netika iekļautas skolas, no kurām gandrīz visās ir vismaz viena datorklase, tādēļ, lai iegūtu pilnīgu informāciju, ir nepieciešams apkopot arī datus par skolām.

Papildus vajadzētu izpētīt apmācību iespējas rajonos esošajos VAS mācību centros:

- **SIA *Biznesa klase***, Kuldīgas iela 55, Ventspils, LV 3601;
- **Novadu zinību centra Valmieras nodaļa**, Cēsu iela 19, Valmiera, LV-4201;
- **Novadu zinību centra Preiļu nodaļa**, A. Paulāna iela 3a, Preiļi, LV-5301.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu apmācību, nepieciešams palielināt mācību centru datorklašu skaitu, kā arī darba vietu daudzumu klasēs.

Mācību programmas

Būtisks ir jautājums, vai mācību centru piedāvātās mācību programmas atbilst pieprasījumam un spēj palielināt iedzīvotāju datorlietošanas prasmi.

No visiem reģioniem vispilnīgākās un dažādākās apmācību programmas tiek piedāvātas Preiļu rajonā. Pārējos reģionos informācija ir nepilnīga vai arī trūkst. Taču vienojošais visiem reģioniem tā atpazīstamības dēļ ir ECDL sertifikāta iegūšanas kurss, piedāvājot septiņos līmeņos apgūt MS Office programmatūru lietotājiem.

Mācību centri ir snieguši visai maz informācijas par kursu dalībnieku skaitu. 531 aptaujā minētais dalībnieks 2004. gadā pa visiem reģioniem kopā nedod pilnīgi skatu, kas ir kursu auditorija.

Personāla kvalifikācija

Kopumā pētījumā apkopota informācija par 31 pasniedzēju, kas visi ir ar augstāko izglītību, bet 25 no tiem ir ECDL sertifikāts. Analizējot esošo pasniedzēju skaitu vidēji vienā mācību centrā, jāteic, ka divi pasniedzēji ir par maz kvalitatīvu un jaudīgu apmācību organizēšanā. Apmācībām, iespējams, var piesaistīt personāla resursus no reģionu skolām.

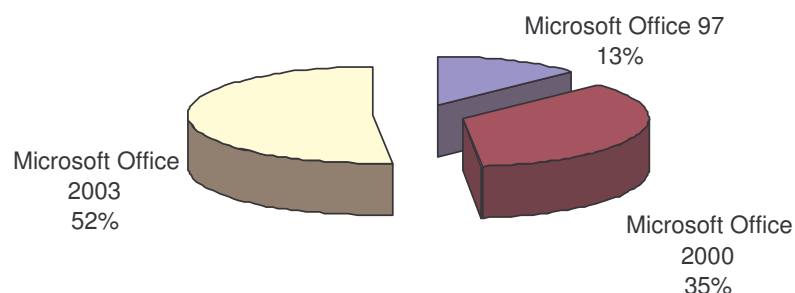
Datorklašu pieejamība

Datorklases pārsvarā nodrošina mācību kursus gan darba laikā, gan ārpus tā. Ja mācību klases atrodas skolā, tad tās pieejamas tikai ārpus darba laika, taču pagaidām skolās prakse iznomāt mācību klases nav novērota, kaut arī tā būtu laba iespēja iegūt papildu līdzekļus un modernizēt mācību klases.

Tehniskais nodrošinājums

Pētījuma gaitā tika analizēts mācību centru tehniskais aprīkojums, izmantotā programmatūra, interneta pislīgumu esamība. Pētījumā tika secināts, ka svarīga ir:

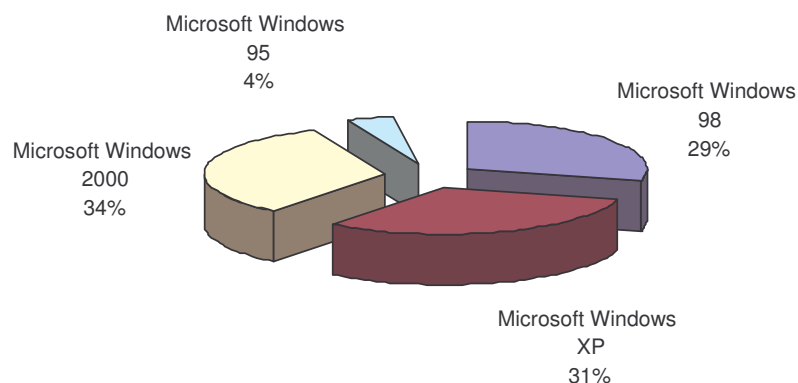
- **procesoru ātrdarbība** – mūsdienīgu programmatūru nav iespējams izmantot novecojušā tehnikā. No aptaujātajiem mācību centriem iegūtā informācija par datorklasēs esošo datoru procesoru jaudu liecina, ka ne visās mācību klasēs ir iespējams palaist jaunākās operētājsistēmu un lietojumprogrammatūru versijas. Kā redzams 11. attēlā, atkarībā no procesoru jaudas tikai puse datortehnikas ļauj izmantot jaunākās programmatūras versijas.

11. attēls. Pieļaujamā programmatūra atkarībā no esošās datortehnikas mācību klasēs.

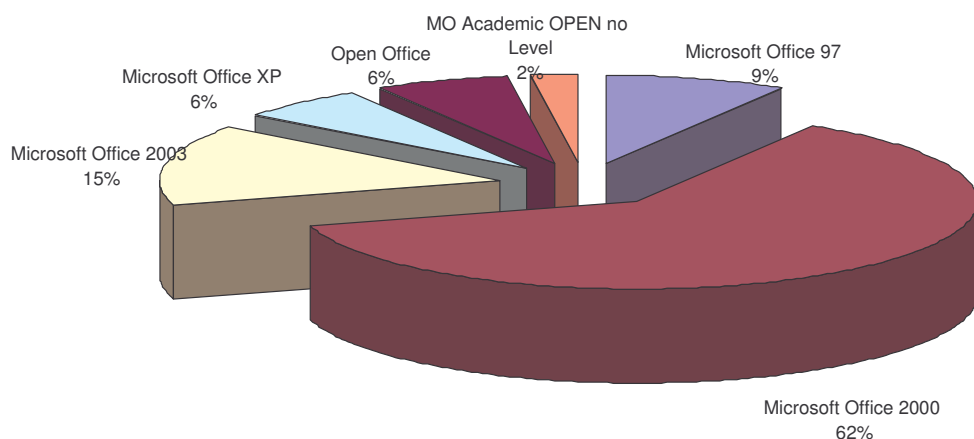
Vislabākie procesoru ātrdarbības rādītāji pētījumā tika uzrādīti Valmieras un Ventspils reģionos, kaut arī respondentu skaits bija mazs un sniegtā informācija nepilnīga pārējos izvirzītajos rādītājos.

- **operētājsistēma** – aptaujātajos mācību centros kopumā dominē operētājsistēma MS Windows, populārākā ir Microsoft Windows 2000 versija (sk. 12. attēlu), ko zināmā mērā nosaka šo datorklašu tehniskā aprīkojuma nepietiekamie parametri.

12. attēls. Lietotās operētājsistēmas visos partneru reģionos.

- **lietojumprogrammatūra** – kopumā aptaujātajos mācību centros kā lietojumprogrammatūra tiek izmantota Microsoft Office 2000 versija (sk. 13.attēlu), ko zināmā mērā nosaka šo datorklašu novecojušais tehniskais aprīkojums;

13. attēls. Izmantotā programmatūra visos partneru reģionos.

- **interneta pieslēgums** – visi mācību centri ir nodrošināti ar interneta pieslēgumu.

Ierosinājumi

- Nepieciešams palielināt darba vietu skaitu ar nolūku nodrošināt apmācību iespējas visiem, kas vēlas apgūt datorprasmi;
- Pirmkārt, jāmodernizē aparatūra, izskaužot tehniku, kas ir vājāka par 1 GHz procesoriem, lai būtu iespējams apmācīt lietot aktuālās programmatūras versijas. Citādi tiek sniegta nekvalitatīva apmācība, kas samazina personu konkurētspēju darba tirgū. Otrkārt, ja zināšanas ir nepilnīgas, iegūtās iemaņas strādāt ar vienu programmatūras versiju var radīt problēmas, izmantojot citu versiju, ja pieredze darbā ar jaunākajām tehnoloģijām ir niecīga.